

Sambandið og framhaldandi samband

Oddagrein

EINA viku undan at hvítbókin um møguleikar og fyrtreytir fyri fullveldi verður almannakunngjørd, legði Sambandsflokkurin týsdagin fram sitt boð upp á, hvussu viðurskiftini millum Føroyar og Danmark eiga at verða skipað í framtíðini.

NÚ hava vit triggjar møguleikar at velja í millum:

- ætlanina hjá landsstýrinum um fullveldi
- uppskotið hjá Javnaðarflokkinum um sjálfstýri, men tó í ríkisfelagsskapi, og
- uppskotið hjá Sambandsflokkinum um at dagføra heimastýrslógina.

OG so er spurningurin, hvat Føroya fólk ynskja. Veljarakanningarnar hava víst, at undir 15 prosent vilja halda fram við heimastýrslógini. Bara eini 20 prosent vilja hava ta »gomlu loysingina« hjá Tjóðveldisflokkinum, men eisini 40 prosent siga seg taka undir við fullveldisætlunini nú. Fyrr í vár var talið nakað minni, og tá tóku eini 35 prosent undir við hugsjón Javnaðarflokksins um ókt sjálfstýri. Fara vit aftur til kanningarnar, sum vórðu gjørdar, áðrenn fullveldishugsjónin kom fram, mæltu eini 45 prosent til nakað, sum lá millum heimastýrslógina og loysingina - v.ø.o. ókt sjálfstýri.

HETTA bendir á, at Sambandsflokkurin neyv-an hevur stóra undirtøku fyri sínum uppskoti. Hóast flokkurin hevur fiskað seg nakað, so ynskja froyingurin helst meira enn eina dagføra heimastýrslóg. Froyingurin vil hava størri sjálfstýri og størri ábyrgd fyri hesum landi og hesi tjóð. Froyingurin vil sleppa undan, at danir skulu gjalda vælferðina í Føroyum í framtíðini.

ENN ber ikki til at greina uppskot Sambandsflokksins, tí tað er bara komið út í yvirskriftum, og nakað nýtt hevði floksformaðurin Edmund Joensen sum so ikki at bera fram á tíðindafundinum. Afturimóti er tað gagnligt fyri orðaskiftið, at Sambandsflokkurin nú kemur við sínum ikasti til framtíðarstöðu Føroya. Men enn sum áður mugu vit spyrja, hví flokkurin hótti við at slíta ikki minni enn tvær samgongur, til Javnaðarflokkin mælti til at seta eina stjórnmalanevnd at kanna øll viðurskifti í ríkisfelagsskapinum og koma við uppskotum um framtíðarstöðu Føroya. Hóast Sambandsflokkurin kundi vísa til orðingar í einum samgonguskjali, setti flokkurin ein demokratiskan meiriluta í Løgtinginum til vikis, og samstundis legði flokkurin út slóðina fyri tí polarisering sum tók seg upp.

SAMANUMTIKIÐ staðfestir uppskotið hjá Sambandsflokkinum at flokkurin vil bara samband. Og broytingarnar er neyv-an nakað, ið kann verða grundarlag undir samráðingum.

Sosialurin

Viðmerking:

Samstarv kann bert virka mennandi

Av tí at eitt brot var burturdótt í hesi viðmerking til samrøðu við Elsu Birgittu Petersen í »Dagi og viku« hóskvöldið 19.8.1999, endurprenta vit viðmerkingina í fullari longd

blaðstj.

Føroyski fólkaskúlin hevur, eins og fólkaskúlarnir í londum við sammetta okkum við, seinastu árin lagt størri og størri dent á, at tað einstaka barnið skal standa í sentrum.

Vit skulu, sum fólkaskúlalærarar, taka støði í hvørjum einstokum næmingi, tá undirvísingin verður til rættaløg og tá undirvíst verður.

Og hetta er sjálvsagt. Um tú sum lærari sært tað sum tína uppgávu, at fáa næmingarnar ígjøgnum skúlan sum heil menniskju ella tó vilt stuðla næmingunum til at siggja tilveruna t.v.s. fagligheit, persónliga-

og sosiala menning o.s.fr. sum eina heild, so má stóði takast í hvørjum einstokum teirra.

Skúlin/lærarar

Bornini eru 6-7 ára gomul tá tey koma inn í fólkaskúlin t.v.s. í 1. flokk.

Í 1. flokki eru tað lærarar, sum taka ímóti børnunum og tað eru lærarar, sum fylgja teimum allan vegin ígjøgnum skúlan. Lærarnir hava eina útbúgving, sum tekur støði í almennu menningini av børnum frá 7 ára aldri. Hetta tí at tað er ta, at lærarnir vanliga »yvirtaka« børnini.

Men hesi somu børn, sum nú eru 7 ár og skulu í skúla, hava gingið í barnagardi, dagrøkt ella eru ansaði heima. Teirra liv byrjaði 7 ár framanundan. Tann besta skúlabyrjanin, sum hesi børnini kundu fingið, hevði sjálvsagt verið, um

teir ymisku persónarnir, sum hava havt við barnið at gera, kundu samstarva.

Ansingarstovnar/ pedagogar

Her kemur forskúlin inn sum ein eyðsæddur møguleiki fyri samstarvi og eini tryggari yvirgongd hjá barninum frá ansingarstovnum til skúlan.

Í barnagarðinum er spæl, umsorgan og tryggjar rammur.

Skúlin setur onnur krøv til barnið, og tíðin hjá læraranum til hvørt einstakt barn er sera stutt, so umhvørvið kennist meiri ótrygt og er sera fremmant í byrjanini.

Forskúli/lærarar og pedagogar

Í forskúlanum skulu lærarar og pedagogar í felag arbeiða fram ímóti at geva barninum eina góða og tryggja

skúlabyrjan, sum stuðlar og stimbrar huginum hjá barninum at undrast, kanna og at læra. Tað harmar meg almikið at hoyra formannin í Føroya Lærarafelag siga so greitt, at tað ikki kann miskiljast, at tað skal vera »vatnatsett skodd ímillum skúlan og ansingarstovnar«. T.v.s. arbeiðsøki hjá lærarum og pedagogum má ikki umskarast.

Eg eri púra ósámd við henni á hesum øki og vænti at tað eru fleiri við mær, sum hava hesa hugsan.

Hervið er ikki sagt, at vit skulu taka arbeiðið úr hondunum á hvør øðrum, men samstarv kann bara virka mennandi.

Tað eru børn vit hava við at gera!!!

Hoyvík 20.8.1999
Anna Sofia Dalsgaard
fólkaskúlalærari

Karensdagalógin avtakast

Lógin frá desember 1992 um avmarking av løn í samband við sjúku verður tikin av innan 1. september í ár. Finnboði Arge hevur nú lagt uppskot fyri tingið um karensdagalógina og verður 1. viðgerð av tí í morgin

ÓLAVUR Í BETTI

Í viðmerkingunum til lógarpopskotið, sigur Finnboði Arge, at lógin frá desember 1992 ásetti, at løntakarar, sum hava rætt til løn undir sjúku frá arbeiðsgevaranum, missa rættin til løn 2 teir fyrstu sjúkradagarnar. Sambært viðmerkingunum til lógina var orsøkin fyri, at uppskotið í síni tíð varð lagt fram, at landsstýrið ætlaði at minka um lønarútreiðslurnar hjá tí almenna.

5 mió.

Við yðari greiðri landsstýrismáðurin frá, at í sambandi við sáttmálasamráðingarnar í vár varð semja gjørd millum Figgjarmálastýrið

og Starvsmannafelagið. Ein partur av hesi semju bar yvirskriftina »Avtala um karensdagar«. Av hesi semju framgongur, at landsstýrismáðurin í figgjararmálum bindur »seg til at skipa fyri, at lógarpopskot verður lagt fyri Løgtingið um, at karensdagalógin verður tikin av innan 1. september 1999, og verða karensdagarnir regluleraði frá 1. juli 1999«, og tí verður hetta lógarpopskot lagt fyri Løgtingið.

Viðvíkjandi figgjarliga kostnaðinum av uppskoti-num, sigur landsstýrismáðurin, at tá ið lógin um karensdagarnar í síni tíð varð lögð fyri Løgtingið, metti

Finnboði Arge, landsstýrismáður í arbeiðsmarknaðarmálum skjýtur nú upp, at lógin um karensdagar verður tikin av landsstýrið, sambært viðmerkingunum, at tað fór at

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum tykkum sum sýndu okkum samkenslu, tá kári maður mín, pápi, verfaðir, og abbi okkara

THEODOR DAHL

Tórshavn, ættaður úr Funningi

andaðist og varð jarðaður.

Takk til Egon Øregaard og Kjartan Mørkøre prest fyri troystarrík orð, og takk til Jóanes og Óluvu, somuleiðis til Marjan Mortensen, sum sýndu honum vælvild. Tøkk fyri blómur og kransar, og peningagávu til Eiðis kirkju. Hjartans tøkk til tykkum øll, sum fylgdu honum til hansara seinasta hvíldarstað.

Familjunnar vegna

Vílborg og Anna

Broyttar innlatingartíðir

Fyri at lætta um arbeiðsgongdina her á blaðnum gjørdur vit fyrr í summar av at broyta innlatingartíðir av tilfari til Lýsingartorgið, Nøvn Nú og Tiltøkini.

Tilfarið til Lýsingartorgið og Nøvn Nú skal vera blaðnum í hendi í seinasta lagi klokkan 12.00 annan dagin fyri, meðan tilfarið til Tiltøkini

skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi klokkan 9.00 morgunin fyri útgávudag.

Tilfar til Sosialin kann sendast sum postur til: Sosialurin Box 76 FR-110 Tórshavn, ella sum e-postur til: post@sosialurin.fo ella sum fax: tel 314720